

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Præsten i Vejlbye (DK)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 147. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515388317664.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

I min Embedstids otte og tredivte Aar, og een og tive efter at min Naboepræst, Hr. Søren Qvist i Vejlbye, var bleven sigtet, dømt og henrettet for et Mord paa een hans Tjenestekarl, hændte det sig: at en Stodder kom her i Præstegaarden. Han var en gammelagtig Mand med et graaagtigt Haar, og gik ved en Krykke. Ingen af Tyendet var just tilstede, jeg gik derfor selv ud i Kjøkkenet, for at give ham et Stykke Brød; og spurgte jeg ham da, »hvorfra han var?« Han sukkede og svarte: »ingensteds fra.« Jeg spurgte derpaa om hans Navn; han sukkede atter, saae sig frygtsom omkring, og sagde: »de har kaldt mig Niels Bruus.« Det foer i mig, og jeg sagde: »det er et grimt Navn; saaledes heed ogsaa En, der blev slaget ihjel her omkring, for en Snecs Aar siden.« Han sukkede endnu dybere, og svarte: »det var ikke saa godt, jeg havde døet dengang; det har bekommet mig ilde, at jeg rømte ud af Landet.« Haaret rejste sig paa mit Hoved, og jeg tog til at ryste af Forfærdelse; thi nu tyktes mig, at jeg grandgivelig skulde^{*} 148 kjende ham igjen; tilmed var det, som om jeg saae den livagtige Morten Bruus for mig, hvem jeg tre Aar iforvejen kastede Jord paa. Jeg ryggede mig tilbage, og slog et Kors for mig; jeg tænkte det var et Gjenfærd. Men han satte sig paa Skorsteensskjødet, og sagde: »Herre Gud, Fa'er! jeg hører, min Broder Morten er død. Jeg var ved Ingvorstrup; men den nye Mand gjennede mig væk - lever min gamle Huusbond, Præsten i Vejlbye?« - Nu faldt det som Skjæl fra mine Øjne, og jeg ahnedede strax Sammenhængen i hele den gruelige Historie; men jeg var saa fornummen, at Mælet i nogle Minutter var mig formeent »Ja« sagde han saa, og beed graadig paa Brødet, »det var Mortens Skyld Altsammen - men kom Præsten ellers i Fortred?« - »Niels! Niels!« raabte jeg i mit Hjertes Skræk og Afskye, »Du har en blodig Synd paa din Samvittighed; for din Skyld har den uskyldige Mand maattet lade sit Liv for Bøddelens Haand.« Brødet og Kjeppen drattede fra Stodderen, og selv havde han nær segnet om i Ilden. »Gud forlade Dig, Morten!« stønnede han, »det meente jeg ikke - Gud forlade mig min store Synd! - men det er dog vel kun saa, I vil rædde mig? - Jeg har nu vandret herind lige fra langt ude paa hiin Side Hamborg, og ikke hørt et Ord herom. Der har heller Ingen kjendt mig førend Fa'er, og jeg ikke aabenbaret mig for nogen Anden; men da jeg kom igjennem Vejlbye, og spurgte om Præsten var levende, svarede de: »Ja.« »Det er den nye« sagde jeg, »men ikke den, som I og jer ugudelige Broder har skilt ved Livet.« Da begyndte han at slaae Hænderne sammen og hyle og give sig, saa jeg vel mærkede: at han kun havde været et blindt Redskab i Djævelens Haand; ja jeg begyndte endmere, inderlig at ynkes over ham. Og tog jeg ham derfor ind med mig i mit Studerekammer, talte til ham nogle trøstelige Ord, og fik da hans Sind saavidt i Rolighed, at han i Stødemaal forklarede og udlagde mig alle Ting i dette Helvedes Skarnstykke.